

Seminar: Sjørretet i Oslofjorden. NMBU 7.april 2025

NMBU og Akershus fylkeskommune ber inn til seminar.

AKERSHUS
FYLKESKOMMUNE

Norges miljø- og
biovitenskapelige
universitet

Sjørreteten er en populær sportsfisk og indikator på økologisk tilstand i vassdragene våre.

Etter fiskeforbudet på torsk i Oslofjorden kom i 2019 har sjørreteten blitt enda viktigere for de anslagsvis 200-300,000 sportsfiskerne som bruker fjorden. Ifølge forvaltningen er tilstanden til sjørretbestandene i Oslofjorden god, og bedre enn landsgjennomsnittet. Men, kan dette stemme når Oslofjorden nærmer seg økologisk kollaps, mange sjørretbekker er sterkt negativt påvirket, og beskatninga av sjørret trolig har økt?

Seminaret diskuterer kunnskapsgrunnlag, utfordringer og gode løsninger. Vi håper du har lyst til å være med på en idemyldring om hva som kan gjøres for å ta vare på sjørreteten i Oslofjorden. Tema for seminaret er aktuelt for også andre områder i Norge.

Påmeldingsfrist 2.april, på linken:

[Sjørretet i Oslofjorden - 2025 | Fakultet for miljøvitenskap og naturforvaltning](#)

Merk påmeldingsfrist 30.3 for middag etterpå.

Ta gjerne med din egen kopp så sparer vi miljøet. Premie til beste «fiskekopp».

Informasjon

Dato: Mandag 7. april, kl. 9.00:00-16:30

Sted: [Gullvepsen auditorium, Bikuben \(link til MazeMap\)](#)

Adresse: Oluf Thesens vei 35, 1433 Ås

Kontaktperson: Stian Stensland. E-post: stian.tensland@nmbu.no

Målgruppe for seminaret:

Praktikere og saksbehandlere i offentlig og privat forvaltning – både landbruk, teknisk og miljø, frivillige organisasjoner, studenter, entreprenører, konsulentselskaper, sportsfiskere og andre med forkjærlighet og interesse for fisk, vann, og natur.

Innhold

Blant annet: Tilstanden til fjorden og sjørretbestandene presenteres. Resultater fra en ny studie viser hvor beslekta fisken i de ulike vassdragene er. Hva betyr kantskogen for fisken i bekkene, og hvordan er erfaringene med å ta bekkene inn i skolens læringsplaner? Vi får også høre om hvordan en kan mobilisere til folkedugnad for bekkene, og hvilke erfaringer man har gjort seg med grunneiere og natur når det skal plantes trær langs vassdrag. Til slutt har vi en idemyldring som skal gi gode innspill for bedre forskning om og forvaltning av sjørreten og sportsfiskerne i fjorden.

Facebookevent (del gjerne!): <https://fb.me/e/b5AjuAOK8>

Priser

Fysisk deltakelse: 400 kr

Student: 100 kr (kvote på 50 stk til denne prisen).

Dette inkluderer lunsj og kaffe/te gjennom dagen. (Det serveres ikke laks til lunsjen).

Strømming: 100 kr – strømmelink blir tilsendt dagen før seminaret.

Middag etter seminaret er ca kr 259 i tillegg.

Opptak legges ut på NMBUs youtubekanal, spilleliste fiskeforvaltning, og blir sendt deltagerne.

Felles middag etter seminaret

Etter seminaret kan man være med på felles middag og prat med andre deltagere. Det foregår på Restaurant Johannes på Studentsamfunnet og koster ca kr 259. (10 min å gå). Betales av hver enkelt der og da. MEN påmelding til middag må gjøres sammen med seminarpåmelding, det er ikke mulig å etteranmelde seg til middagen. Middag er klokken 17, ETTER

seminarslutt. Den som ikke møter til påmeldt middag, vil bli etterfakturert. Man kan ikke melde seg på middag samme dag.

Middagsmeny: Chili sin carne (vegetar/vegansk) for alle.

Transport

Vi oppfordrer til å reise kollektivt.

Tog til Ås stasjon to ganger i timen fra Oslo S (17 min). Deretter gå 2 km til Bikuben, Oluf Thesens vei 35, eller ta 510-bussen til stoppen Universitetet i Ås. Kan også ta toget til Ski og 510-bussen videre. Se www.ruter.no for tider og kart.

Flybuss FB 11 Fredrikstad fra Gardermoen til Korsegården to ganger i timen (1 km å gå). Se www.entur.no

Parkering. Se <https://www.nmbu.no/om/parkering> Hasselbakken gjesteparkering er rett ved Bikuben

Spørsmål? Ta kontakt med Stian Stensland (NMBU) - Stian.Stensland@nmbu.no

Program (se informasjon om foredragsholdere under)

09.00 Registrering, kaffe og mingling.

09:30: Velkommen og overgripende om Oslofjorden helse og rolle som friluftslivsområde. Finn Arne Weltzien, prorektor forskning og innovasjon, NMBU

09:40: Gi oss friske vassdrag og en levende fjord.

Karoline Viberg Skahjem, Seniorrådgiver – Oslofjordkoordinator, Akershus Fylkeskommune

09:50: Hva forteller NMBUs forskning om sjørretens liv i Oslofjorden og dens vassdrag.

Thrond Haugen, professor, NMBU

10:10: Status for sjørreten i Oslofjorden. – Hva vet vi, og hvor godt er datagrunnlaget vi støtter oss på? Tor Atle Mo, seniorforsker emeritus, NINA

10:30: Hvordan står det til med sjørretbekkene ved Oslofjorden. Status fra flere års overvåking i Østfold. Ole Håkon Heier, Norges Jeger og Fiskerforbund, avd. Østfold

10:50- 11.10: Kaffepause

11.10 Hvor beslekta er sjørreten fra Oslofjordens bekker og elver med hverandre? Genetiske undersøkelser gir svar. Ruben A. Pettersen, NIBIO.

11:30: Tre røde flagg for sjørreten: Utdatert forvaltning, mangelfull bestandsvurdering og feilklassifisering av miljøtilstand. Fokus på Oslofjorden og lærdom fra Sverige.

v/ Bjørn Tore Kjølholt, Rosareke-foreningen for sjørretens venner og Bekkesus AS.

11:50 Spørsmål og kommentarer

12-13. LUNSJ

13:00 Tiltak som virker – naturrestaurering i praksis. Jonathan Colman, Naturrestaurering AS

13:20. Sjørretbekken som læringsarena i skolen.

Elever fra studiespesialisering med forskerlinje på Vestby videregående skole (VG1):

13:40: Kantskogens påvirkning på fisk i bekken. Resultater fra min masteroppgave. Eivind Wolden, student NMBU.

14:00: Hva har vi lært om trær, natur og folk i treplantingsprosjektet i Hølen/Vestbyvassdraget Carina Rossebø Isdahl, daglig leder MORSA-vannområde

14:20-14.40: Kaffepause

14.40: Hvem er fiskerne i Oslofjorden, og hva betyr sjørreten for dem? Stian Stensland, NMBU

15.00: Hvordan kan sjørreten gi næringsutvikling, naturopplevelser og engasjement for naturbevaring. Erik Berglihn, prosjektleder Sjørret Sørlandet

15.20: Idemyldring og gruppearbeid med involvering av deltagerne.

16.00 Oppsummering gruppearbeid

16:30 Seminar-slutt

17.00 -19.00: Felles middag og mingling (egen påmelding) på restaurant Johannes, Samfunnet i Ås. Olav M. Troviks vei 1. Se: <https://link.mazemap.com/FSkENryi>

Program med informasjon om foredragsholderne

09:30: Velkommen og overgripende om Oslofjorden helse og rolle som friluftslivsområde. Finn Arne Weltzien, prorektor forskning og innovasjon, NMBU

Finn Arne Weltzien er professor i fysiologi med spesiell vekt på fisk, og en ivrig bruker av Oslofjorden.

09:40: Gi oss friske vassdrag og en levende fjord.

Karoline Viberg Skahjem, Seniorrådgiver – Oslofjordkoordinator, Akershus Fylkeskommune

Nyansatt Oslofjordkoordinator som er utdannet marin miljøtoksikolog. Kommer fra Senja i nord og har alltid hatt en brennende engasjement for havet.

09:50: Hva forteller NMBUs forskning om sjøørretens liv i Oslofjorden og dens vassdrag. Thrond Haugen, professor, NMBU

Thrond Haugen er professor i fiskebiologi og har ansvar for undervisning og forskning på fiskeforvaltning ved NMBU. Han har arbeidet med fiskesamfunnet i Oslofjorden siden 1999, og sjøørret er en av artene der. Var tidligere en ivrig sportsfisker i Oslofjorden.

10:10: Status for sjøørreten i Oslofjorden. – Hva vet vi, og hvor godt er datagrunnlaget vi støtter oss på? Tor Atle Mo, seniorforsker emeritus, NINA

Tor Atle Mo har tidligere vært seniorforsker ved NINA og Veterinærinstituttet. Han har først og fremst jobbet med parasitter og sykdommer hos oppdrettslaks og villaks, men har også gjort ulike studier på ørret og sjøørret. Mo har vært medlem av Vitenskapelig råd for lakseforvaltning (12 år) og er nå medlem av Vitenskapskomiteen for mat og miljø. Mo har også i mange år vært aktiv i forvaltning av ørret i Oslomarka.

10:30: Hvordan står det til med sjørretbekkene ved Oslofjorden. Status fra flere års overvåking i Østfold. Ole Håkon Heier, Norges Jeger og Fiskerforbund, avd. Østfold

Ole-Håkon Heier, regionsekretær NJFF Østfold. Cand. agric fra NLH, i vannforurensning, elve- og innsjøøkologi og fiskeforvaltning i ferskvann, 2000. Har i NJFF arbeidet med kartlegging av anadrome bekkesystemer i Østfold siden 2018, finansiert av Statsforvalteren. Validator på fisk i artsobservasjoner.no. Arbeider med fiskeforvaltning på jobb (NJFF) og fritid (Midtre Degernes grunneierlag), svært allsidig sportsfisker hver gang muligheten byr seg (men fisker ikke ørret annet enn med elfiske).

:50- 11.10: Kaffepause

11.10 Hvor beslekta er sjørreten fra Oslofjordens bekker og elver med hverandre? Genetiske undersøkelser gir svar. Ruben A. Pettersen, NIBIO.

Ruben Alexander Pettersen jobber som forsker hos Norsk institutt for bioøkonomi: Jeg er spesielt interessert i forvaltningen av hele nedbørsfelt der det drives skogbruk, jordbruk og matproduksjon. Jeg jobber med å utvikle miljø-DNA som et verktøy til vannforvaltningen. Jeg jobber med fisk og bunndyr som biologisk kvalitetselement i vannforskriften, der de kan brukes i nye indekser som hydromorfologi og toleranse for spesifikk forurensning. Jeg underviser og veileder ved NMBU og Universitet i Innlandet (INN).

11:30: Tre røde flagg for sjørreten: Utdatert forvaltning, mangelfull bestandsvurdering og feilklassifisering av miljøtilstand. Fokus på Oslofjorden og lærdom fra Sverige. v/ Bjørn Tore Kjølholt, Rosareke-foreningen for sjørrettens venner og Bekkesus AS.

Bjørn Tore Kjølholt jobber med restaureringsøkologi, med spesialitet på sjørrett og restaurering av sjørrettbekker. I firmaet Bekkesus utvikler og gjennomfører jeg tiltak for å forbedre habitat og økosystemer for sjørrett. I tillegg er jeg aktiv i den frivillige organisasjonen Rosareke – Foreningen for Sjørrettens Venner, hvor jeg bidrar med faglig ekspertise og engasjement for å bevare og restaurere sjørrettens leveområder.

11:50 Spørsmål og kommentarer

12-13. LUNSJ

13:00 Tiltak som virker – naturrestaurering i praksis. Jonathan Colman, Naturrestaurering AS

Utdannet økolog på UiO. Førsteamanuensis på NMBU, og daglig leder i firmaet Naturrestaurering AS. Han forsker og underviser i bl.a. restaureringsøkologi og konsekvensanalyse ved NMBU. Colman er en ivrig fritidsfisker og har fisket sjørrett i Oslofjord siden 1986. Har også forsket på fritidsfiskerne i Oslofjorden, og har pågående forskning om torsk og hummer i Oslofjorden.

13:20. Sjørretbekken som læringsarena i skolen.

Elever fra studiespesialisering med forskerlinje på Vestby videregående skole (VG1):

Forskerlinja er ei realfagslinje for elever som vil lære mer naturfag og matematikk. Forskerlinja gir et svært godt grunnlag for å søke på matematiske, naturvitenskaplige og teknologiske studier. Vi jobber med spennende prosjekter hvor elevene lærer å se sammenheng mellom teori og praksis. Forskerlinja samarbeider med NMBU om Krombekkenprosjektet.

Foto: Anders Myhr Nielsen

13:40: Kantskogens påvirkning på fisk i bekken. Resultater fra min masteroppgave. Eivind Wolden, student NMBU.

Eivind Wolden har en bachelor i natur- og miljøforvaltning fra USN Bø, og tar nå en master i naturforvaltning ved NMBU. Eivind er spesielt interessert i fiske- og vassdragsforvaltning. Dette gjenspeiles i masteroppgaven, som ser på sammenheng mellom kantvegetasjon og tetthet av ørret i Hølenvassdraget. Når masteren er levert, håper han på å få god nytte av kunnskapen i jobben hos miljøtilsynet i NVE, samt enda mer kunnskap om god vassdragsforvaltning.

14:00: Hva har vi lært om trær, natur og folk i treplantingsprosjektet i Hølen/Vestbyvassdraget Carina Rossebø Isdahl, daglig leder MORSA-vannområde

Carina Rossebø Isdahl er daglig leder i vannområde Morsa. Der jobber hun for å få god økologisk tilstand i vann, vassdrag og i Oslofjorden. For å nå dette målet er det viktig å redusere tilførsel av næringsstoffer og annen forurensning til vassdragene. I tillegg er det viktig å jobbe for velfungerende vassdrag for fisk og andre organismer. Vi jobber derfor aktivt med restaureringsprosjekter og vi har i flere år jobbet for å få til treplantingsprosjekter langs vassdrag. Treplanting- og restaureringsprosjektene gjennomføres i samarbeid med mange aktører, blant annet kommunene, NJFF, NMBU og Vestby videregående skole.

14:20-14.40: Kaffepause

14.40: Hvem er fiskerne i Oslofjorden, og hva betyr sjørreten for dem? Stian Stensland, NMBU

Stian Stensland er professor i naturbasert reiseliv. Han har vært involvert i det meste av forskning om sportsfiskere og fiskerettshavere i Norge de siste 15+ årene. Stian underviser også i fiskeforvaltning ved NMBU, og har et spesielt engasjement for sjørretbekkene med forskningsprosjekter i Verdalsvassdraget (siden 2015) og Vestby/Hølenvassdraget (siden 2020). Han er opptatt av formidling og medvirkning fra lokale bekkeentusiaster, kommunen, grunneiere, skoleklasser m.fl. for å skape engasjement, kunnskapsutveking og tiltak. Aktivitet poster han gjerne på Facebookgruppa

Fiskeforvaltning@NMBU <https://www.facebook.com/groups/1726840860961778>

Foto: Anders Myhr Nielsen

15.00: Hvordan kan sjørreten gi næringsutvikling, naturopplevelser og engasjement for naturbevaring. Erik Berglihn, prosjektleder Sjørret Sørlandet

Erik Berglihn har i mange år drevet ulike firma med fokus på å utvikle lønnsomme naturbaserte konsepter. Både i Norge og utlandet.

Utviklet Sjørret Sørlandet som en ide, der mange interesser kunne få en god operativ løsning for ivaretagelse av natur, viktig miljøarbeid og helårlig reiselivsutvikling. Ideen ble til samarbeidsprosjekt mellom kommunene fra Risør til Kristiansand. Vi har med oss omkring 650 skolebarn, 12 skoler, mange ulike foreninger, stiftelser, grunneiere med mer, i arbeidet med å restaurere vannveier samt formidle viktig og praktisk miljøarbeid lokalt. Videre jobber vi med markedsføring av Sørlandet som en interessant sportsfiskeregion for å bidra til et balansert bærekraftig helårlig reiseliv.

Aktivitet poster han som selvutnevnt «reiseleder» på siden til Sjørret Sørlandet :

<https://www.facebook.com/sjoorretsorlandet/about/> eller noe av det han bruker fritiden på :

<https://www.facebook.com/barnasoy.no/>

15.20: Idemyldring og gruppearbeid med involvering av deltagerne.

Tema som kan tas opp i de ulike gruppene:

Kan folkeforskning hjelpe sjøørreten?

Hvordan kan man tilrettelegge for dugnadsinnsats og hjelp fra frivillige for å hjelpe sjøørreten?

Er fangstbegrensninger og strengere fiskeregler noe som trengs?

- + noen åpne tema som folk kan melde inn ved påmelding

16.00 Oppsummering gruppearbeid

16:30 Seminar-slutt

17.00 -19.00: Felles middag og mingling (egen påmelding) på restaurant Johannes, Samfunnet i Ås. Olav M. Troviks vei 1. Se: <https://link.mazemap.com/FSkENryi>